



# TIBBİ TERMİNOLOJİ

# ERKEK ÜREME SİSTEMİ

- Testis: Erkek üreme hücrelerinin yapıldığı organ
- Rete testis: Borucukların meydana getirdiği ağ
- Ductuli efferentes testis: Spermeleri epididimise taşıyan borucuklar
- Epididymis (Epididimis): Spermelerin depo edildiği virgül şeklindeki organ
- Ductus deferens (Duktus deferens): Epididimisten sonra spermeleri ileten kanal
- Vesicula seminalis: Salgı bezi
- Ductus ejaculatorius (Duktus ejakulatoryus): Duktus deferens ile vezikula seminalisin kanalının birleşmesi ile oluşan kanal
- Prostata (Prostat): Rektumun önünde bulunan bez
- Penis: Erkek çiftleşme organı

- Semptomatik Terimler
- Aspermia (Aspermi): Menide spermin olmaması
- Azoospermia (Azospermi): Menide canlı spermatozoa yokluğu
- Oligospermia(Oligospermi): Penil salgıda spermatozoa salgısının az oluşu
- Orchialgia (orşialji): Testis ağrısı
- Spermacrasia(spermakrazi): Menideki spermatozoanlarda sayı ve hareket yeteneğindeki yetersizlik
- Spermatothia (Spermatopati): Meninin ve spermlerin bozuk olma durumu
- Spermatorrhea (Spermatore): Meninin kontrolsüz çok sık dışarı atılması durumu

## • DIAGNOSTİK TERİMLER

- Anorchism (Anorşizm): Testislerin bulunmaması
- Cryptorchism (Kriptorşizm): Testislerin skrotumun içine inmemesi
- Epididymitis (Epididimitis): Epididimisin enfeksiyonu
- Orchitis (Orşit): Testisin akut enfeksiyonu
- Orchinoncus (Orşinokus): Testis tümörü
- Penitis (Penitis): Penisin iltihabı
- Prostatauxe (Prostataks): Prostataın büyümesi
- Prostatism (Prostatism): Prostataın büyümesi ve idrar yapma güçlüğü ile karakterize bir durum
- Varicocele (Varikosel): Spermatik kordon venlerinin skrotumu büyütecek kadar genişlemesi

## • Seksüel yolla bulaşan hastalıklar

- Chlamidia (Klamidya): Bakteriyel bir enfeksiyondur
- Chancroid (Şankroid): Gram negatif bir bakteri neden olur. Penis, üretra ve anüste ülser lezyonlar görülür. Yakın çevredeki lenf düğümleri şişer
- Gonorrhoea (Gonore): Gram negatif bir bakteri olan *Neisseria gonorrhoea* bu hastalığı yapar. Genital mukoz membranda inflamasyon görülür.
- Syphilis (Sifiliz): Nedeni spiroket olan *Troponema pallidum*'dur.
- Condylomata acuminatum (Kondiloma aküminatum): Human papilloma virüsünün sebep olduğu genital siğil
- Glanulama inguinale (Granuloma inguinale): Genital bölgede papüler lezyonlar ile karakterize durum
- Herpes simplex virus type2: Akut inflamatuvar bir hastalıktır, ülser benzeri yaralar oluşur.
- Human immunodeficiency virus (HIV): İnsan immün yetmezlik virüsü bu hastalığa sebep olur. Seminal sıvı, vajinal sekresyonlar ile bulaşır.

- Epididymectomy (Epididmectomi): Epididimisin çıkarılması
- Epididymoplasty (Epididmoplasti): Epididimisin cerrahi yollarla onarılması
- Orchiectomy (Orşiektomi): Bir ya da her iki testisin çıkarılması
- Orchioplasty (Orşıplasti): Testisin onarımı için cerrahi girişim
- Orchiopexy (Orşıpeksi): İnmemiş testisin serbestleştirerek skrotuma indirilmesi için yapılacak cerrahi girişim
- Prostatectomy (Prostatektomi): Prostat bezinin ameliyatla çıkar
- Scrotectomy (skretektomi): Skrotomun kısmen veya tamamen çıkarılması
- Testectomy(testektomi): Bir ya da iki testisin çıkarılması

- TERAPÖTİK TERİMLER
- Chemotherapy(kemoterapi): Seçilmiş kanser hücrelerini yok eden yada üreme yeteneklerini bozan kimyasal ajanlar ile tedavi
- Radiation therapy (radyasyon terapi): Neoplastik hastalıkların radyasyon kullanılarak tedavisi
- Hormone replacement therapy (hormon replasman terapi): Eksik olan hormon düzeyini normale çıkarmak için dışarıdan hormon verilerek yapılan tedavi



# Endokrin Sistem

- Glandulae endocrinea (Glandula endokrina): İç salgı bezi
- Glandulae thyroidea (Glandula tiroidea): İç salgı bezlerinin en büyüğüdür. Tiroid hormonları;  
**Tiroksin T4, Triiodotironin T3:** Metabolik aktiviteyi düzenler ve gelişme üzerine etkilidir.  
**Kalsitonin:** Kalsiyum ve fosfor metabolizmasını düzenler.
- Glandulae parathyroidea (Glandula paratiroidea): Tiroid bezinin arka ucunda yer alır. Parathormon salgılar. Bu hormon kalsiyum ve fosfor metabolizmasını düzenler.
- Glandulae pituitaria-hypophysis (Glandula pituiteria-hipofiz): Hipofiz bezi sifenoid kemiğin ortasındaki çukura yerleşmiştir. İç salgı bezlerinin çalışmasını düzenler



- **Hipofiz Bezinin Ön Lobundan Salgılanan Hormonlar**
- Thyroid stimulating hormon, TSH (Tiroid stimüle edici hormon): Tiroid bezini uyararak hormon salgılatır.
- Adrenocorticotrophic hormon, ACTH (Adrenokortikotropik hormon): Adrenal hormon salgılatır.
- Follicle stimulating hormon,FSH (Folikül stimüle edici hormon): Erkeklerde sperm üretimi için testisleri, kadınlarda ostrojen salınımı için ovaryumu uyarır.
- Luteinizing hormon, LH (Luteyin hormon): Testisleri uyarır, testesteron salınımına neden olur; kadında korpus luteumun şekillenmesi progesteron salınımını uyarır, ovulasyona neden olur.
- Luteotropic hormon, LTH (Luteotrop hormon): Memelere etki ederek süt salınımını sağlar.
- Somatotropsin hormon, STH (Somatotropsin hormon): İskelet ve organlara etki ederek büyümeyi sağlar.

- Neurohypophysis (nörohipofiz): Hipofiz bezinin arka lobu
- **Hipofiz Bezinin Arka Lobundan Salgılanan Hormonlar**
- Oxytocin (oksitosin): Uterus kasılmalarına etki eder.
- Antidiuretic hormon, ADH (Antidiuretik hormon): Suyun böbrekten geri emilimini sağlar.
  
- Thymus (timus): Bağışıklık sistemini düzenler
- Glandulae pinealis (pineal bez): Melatonin ve serotonin salgılar
- Glandulae suprarenalis (Glandula suprarenalis): Böbrek üstü bezleri
  
- **Steroid hormonlar**
- Glucocorticoid (glukokortikoid): Karbonhidrat ve sodyum metabolizmasını düzenler ACTH'ın kontrolü

- Mineralocorticoid (Mineralokortikoid): Su ,tuz metabolizmasını düzenler
- Gonadocorticoid (gonadokortikoid): Seks karakteri ile ilgilidir.
- Epinephrine, adrenalin (epinefrin, adrenalin): Düz kasları gevşetir, bazal metabolizmayı hızlandırır.
- Norepinephrine, noradrenalin: Kan basıncı ile ilgilidir.
- Pancreas (pankreas): İç ve dış salgı yapan bir bezdir
- Pankreasın endokrin salgıları
- İnsülin: Karbonhidrat ve şeker metobalizmasını düzenler
- Glucagon (glukagon): Karbonhidrat metobalizmasını düzenler, kan şekerini artırır.
- Pankreasın ekzokrin salgıları
- Aminase (aminaz), lipase (lipaz), trypsin (tripsin): Karbonhidrat, yağ ve proteinlerin sindirilmesinde rol

- Exophthalmus (ekzofalmus): Tiroid disfonksiyonunun sebep olduğu, gözlerin göz çukurlarından dışarı çıkması
- Glucosuria (glukozüri): İdrarda şeker bulunması
- Gynandromorphism (jinandromorfizm): Kadınlık ve erkeklik özelliklerinin bir arada bulunması
- Gynecomastia (jiynekomasti): Erkeklerde memelerin aşırı büyüme hali
- Gynecophonos (jinekofonus): Kadınsı sese sahip erkek
- Hirsutism (Hirşutizm): Deride aşırı kıllanma, kadında erkek tipi kıllanma
- Hyperadiposis (Hiperdipozis): Vücutta aşırı yağ toplanması
- Hyperalbumemia (Hiperalbünemi): Kandaki albümin düzeyinin artması
- Hyperandrogenesim (Hiperadrogenezim): Kanda androjen yapısındaki hormonların yüksek olması
- Hypercalcemia (hiperkalsemi): Kandaki kalsiyum

- Hypocalcemia (hipokalsemi): Kandaki kalsiyum seviyesinin düşük olması
- Hyperkalciuria (Hiperkalkitüri): İdrarda kalsiyum seviyesinin yüksek olması
- Hyperglycemia (Hiperglisemi): Yüksek kan şekeri
- Hypoglycemia (hipoglisemi): Düşük kan şekeri
- Hyperglycosuria (hiperglikozüri): İdrarda glikoz olması
- Hypercalemia (hiperkalemi): Kandaki potasyum seviyesinin normalden yüksek olması
- Hyperhidremia (Hiperhidremi): Kandaki su düzeyinin artmış olması
- Hypersecretion (hipersekrezyon): Sekresyonun normalden fazla olması
- Hyposecretion (hiposekrezyon): Sekresyonun normalden az olması
- Ketosis(ketozis): İdrarda keton cismi bulunması

- Metabolism (metabolizma): Vücuda alınan besinlerin enerji kazanmak üzere yıkıma uğratılması
- Polydipsia (polidipsi): Aşırı susamak
- Polyuria (poliüri): Normalden fazla işemek
- Virilence (virilens): Kadında erkeğe has sekonder seks karakterlerinin gelişmesi

- DIAGNOSTİK TERİMLER

- Adrenal bez ile ilgili
- Hyperadrenalisim (hiperadrenalizm): Böbrek üstü bezlerden aşırı hormon salgınımıyla karakterize durum
- Hyperadrenocorticism (hiperadrenokortizm): Böbrek üstü bezi korteksinden salınan tüm hormonların aşırı salgılanması



- Gonadlar ile ilgili

- Male hipogonadizm (Meyl hipogonadizm): Erkek genital bezlerinin gelişmelerini tamamlayamaması sonucu hem genital organların gelişmesinde hem de cinsel fonksiyonlar da yetersizliğin olması
- Female hipogonadizm (fimeyl hipogonadizm): Kadın genital bezlerinin gelişmelerini tamamlayamaması sonucu hem genital organların gelişmesinde hem de cinsel fonksiyonlar da yetersizliğin olması

- Pankreas ile ilgili

- Diabetes mellitüs (Diyabetes mellitüs): Hiperglisemi ve glikozüri ile bulgu veren pankreas tarafından salınan insülinin anormal kullanımının sebep olduğu metabolik hastalık
- İnsulin-dependent diabetes mellitus type1 (insüline bağımlı Diabetes mellitüs tip 1): Hastanın yaşamı için insüline bağımlı olması



- Non -insulin dependent diabetes mellitus type2 (İnsüline bağımsız Diabetes mellitüs tip 2): Hastanın yaşamı için insüline bağımlı olmaması
- Hyperinsülinizm (Hiperinsülinizm): Kandaki insülinin aşırı miktarında kaynaklanan durum, kan akımından şeker çekilir, hipoglisemi, baygınlık ile karakterize
- Paratiroid bezlerle ilgili
- Hyperparathyroidism (Hiperparathyroidizm): Paratiroid bezlerinin fazla salgı yapması, genellikle bir tümör neden olur
- Hypoparathyroidism (Hipoparathyroidizm): Paratiroid bezlerinin az salgı yapması

- Hipofiz ile İlgili
- Hyperpituitary (Hiperpitüteri): Bir takım patolojik nedenlerden dolayı hipofiz bezinin aşırı çalışması
- Low sodium syndrome (Düşük sodyum sendromu): Hipofizin arka lobundan aşırı ADH salınımından dolayı vücutta su tutulması
- Acromegaly (Akromegali): Erişkinlerde büyüme hormonunun aşırı salgılanması nedeniyle yüz, çene, eller ve ayaklarda aşırı büyüme ile karakterize olan hastalık.
- Pituitary dwarfism (Pitüter cücelik): Büyüme hormonunun doğuştan az salgılanması durumudur. Genellikle büyüme hormonu ile çocuklarda tedavi edilir.
- Pituitary gigantism (Pitüter devlik): Ergenlikten önce büyüme hormonunun aşırı salgılanmasıdır

- Tiroid ile İlgili
- Hyperthyroidism (Hipertiroidizm): Tiroid bezi hormonlarının aşırı salgılanmasıdır.
- Goitre (Guatr): Tiroid bozukluğu, tümör, beslenmede iyot eksikliği gibi nedenlerle tiroid bezinin büyümesidir.
- Graves hastalığı: Tiroid bezinin otoimmün hastalığı
- Thyrotoxicosis (Tirotoksikozis): Tiroid zehirlenmesi